

Klinisk medicin 3

Programkurs

30.0 hp

Clinical Medicine 3

8LAA09

Gäller från: 2020 HT

Fastställd av

Ordförande i Utbildningsnämnden för
grund- och avancerad nivå

Fastställandedatum

2019-05-27

Revideringsdatum

2020-06-05

Huvudområde

Medicin

Utbildningsnivå

Avancerad nivå

Fördjupningsnivå

A1X

Kursen ges för

- Läkarprogrammet

Särskild information

Kursen utgör läkarprogrammets nionde kurs. Kursen ges på en av följande huvudstudieorter: Jönköping, Kalmar, Linköping eller Norrköping. I kursen ingår verksamhetsförlagd utbildning, som kan vara förlagd till annan ort, vilket kan ge resekostnader för studenten. Verksamhetsförlagd utbildning kan även förläggas under kvällar, nätter och helger. För uppfyllande av lärandemålen och för att adekvat bedömning av verksamhetsförlagd utbildning ska kunna göras behövs i regel aktivt deltagande under minst 30 timmar per vecka. I denna kurs ingår ett interprofessionellt moment; "Professionella perspektiv i samverkan" (3 hp). Förväntade förkunskaper avseende detta moment är bland annat teamteori, kommunikation och evidensbaserad verksamhet.

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs godkänd kurs Klinisk medicin 2, 30 hp, samt godkänd skriftlig halvtidskontroll på kursen Självständigt arbete (examensarbete) i medicin, 30 hp. Dessutom krävs att förkunskapskraven till föregående kurser är uppfyllda enligt utbildningsplanen.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- analysera relationen mellan den egna professionella kunskapen och teamets gemensamma kunskap för att identifiera, formulera och lösa problem i teamarbetet inom hälso- och sjukvård samt socialtjänst,
- analysera samband mellan samhällsförändringar och hälsoutveckling i Sverige och globalt,
- analysera samband mellan läkarrollen och ledarskap,
- relatera läkarens roll till andra samhällsaktörer, vilka ofta interagerar med hälso- och sjukvården,

- redogöra för allmänna principer för hur man planerar, påbörjar, följer upp och avslutar en läkemedelsbehandling,
- identifiera, analysera och värdera risk- och skyddsfaktorer för uppkomst av sjukdomar och skador inom organsystemen ögon, öron-näsa-hals, nervsystem och muskler samt inom psykiatri,
- analysera och värdera symtom, undersökningsfynd och sjukdomsförlopp för sjukdomar och skador inom organsystemen ögon, öron-näsa-hals, nervsystem och muskler samt inom psykiatri,
- identifiera och analysera skillnader i symtom och sjukdomsmanifestationer beroende på individuella faktorer hos patienter med sjukdomar eller skador inom organsystemen ögon, öron-näsa-hals, nervsystem och muskler samt inom psykiatri,
- analysera och värdera användning av och risker med diagnostiska metoder och behandlingar för sjukdomar inom organsystemen ögon, öron-näsa-hals, nervsystem och muskler samt inom psykiatri,
- förklara principer för insättande och genomförande av åtgärder och uppföljning av vanliga och principiellt viktiga sjukdomar och skador inom organsystemen ögon, öron-näsa-hals, nervsystem och muskler samt inom psykiatri,
- förklara sambandet mellan åldrande och sjukdomar eller skador inom organsystemen ögon, öron-näsa-hals, nervsystem och muskler samt inom psykiatri,
- redogöra för begrepp, termer och nomenklatur avseende behandlingsprinciper, behandlingssyfte och behandlingseffekt inom organsystemen ögon, öron-näsa-hals, nervsystem och muskler samt inom psykiatri och
- redogöra för relevanta författningar inom hälso- och sjukvården relaterade till organsystemen ögon, öron-näsa-hals, nervsystem och muskler samt inom psykiatri, samt för läkarens och patientens ansvar, rättigheter och skyldigheter.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- i samråd med patienten och närstående bidra till vårdteamet i planering och genomförandet av vård, omsorg och rehabilitering,
- tillämpa ett evidensbaserat arbetssätt för att säkerställa en säker och effektiv vårdprocess,
- tillämpa självkännedom i sin ledarroll som läkare,
- utifrån helhetssyn på individen integrera samtalsfärdigheter med medicinska kunskaper/färdigheter i patientmöten,
- visa terapeutisk förmåga och med stöd av denna utforma en åtgärdsplan grundad på samsyn med patienten,
- i samråd med patienten fastställa behandlingsmål och ge anpassad information om effekter och biverkningar av läkemedel,
- ta upp anamnes, genomföra fysikaliskt status, tolka basala fysikaliska fynd och dokumentera detta i journal vid preoperativ bedömning samt vid symtom och skador inom organsystemen ögon, öron-näsa-hals, nervsystem och muskler samt inom psykiatri,

- föreslå och motivera val av basala diagnostiska metoder samt formulera relevanta remisser för diagnostiska undersökningar vid sjukdomar och skador inom organsystemen ögon, öron-näsa-hals, nervsystem och muskler samt inom psykiatri,
- identifiera och tolka basala tecken på sjukdom och skada avseende organsystemen ögon, öron-näsa-hals, nervsystem och muskler vid bild- och funktionsmedicinska samt endoskopiska undersökningar,
- föreslå behandling, habilitering och rehabilitering vid sjukdomar inom organsystemen ögon, öron-näsa-hals, nervsystem och muskler samt inom psykiatri,
- identifiera och föreslå handläggning och prevention av akuta, långvariga och sent uppkomna behandlingsrelaterade biverkningar vid sjukdomar inom organsystemen ögon, öron-näsa-hals, nervsystem och muskler samt inom psykiatri,
- bedöma och dokumentera samband mellan funktionsnedsättning och aktivitetsbegränsning orsakad av sjukdom inom organsystemen ögon, öron-näsa-hals, nervsystem och muskler samt inom psykiatri och
- utifrån ett givet kliniskt scenario föreslå och utföra undersökningar samt föra ett kliniskt resonemang.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- demonstrera en helhetssyn i relation till patientens och närståendes behov och kunnande,
- bedöma kompetensbehovet för patientens vårdprocess utifrån gemensamma och unika kompetenser för respektive profession,
- etiskt reflektera över läkaryrket och läkarens professionella ansvar i förhållande till främjandet av en hållbar utveckling i ett globalt perspektiv,
- reflektera över olika aktörers roller och hur dessa påverkar tillgången till och användningen av läkemedel regionalt, nationellt och globalt,
- visa terapeutisk hållning och respektfullt bemötande samt utveckla förmåga till helhetssyn vid kontakt med patienter och anhöriga inom organsystemen ögon, öron-näsa-hals, nervsystem och muskler samt inom psykiatri,
- analysera förutsättningar och former för rehabilitering och återgång till arbete efter sjukskrivning efter tillstånd inom organsystemen ögon, öron-näsa-hals, nervsystem och muskler samt inom psykiatri,
- reflektera över betydelsen av ett livslångt lärande i samverkan med olika yrkesgrupper avseende patienter inom organsystemen ögon, öron-näsa-hals, nervsystem och muskler samt inom psykiatri,
- värdera betydelsen av adekvat kommunikation med patienter med sjukdomar inom organsystemen ögon, öron-näsa-hals, nervsystem och muskler samt inom psykiatri och
- analysera etiska problem vid svår sjukdom inom organsystemen ögon, öron-näsa-hals, nervsystem och muskler samt inom psykiatri.

Kursinnehåll

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) genomförs inom psykiatri, neurologi, öron-, näs- och halssjukdomar, ögonsjukdomar samt inom enheter anpassade för interprofessionellt lärande. Vid de senare enheterna genomförs momentet ”Professionella perspektiv i samverkan”. Momentet innebär att studenten gör praktik där den egna professionella kompetensen ska synliggöras i samverkan med andra professioner inom hälso- och sjukvård samt socialtjänst. I processen tillämpas kunskaper inom teamteori, kommunikation och metoder i avsikt att uppnå en evidensbaserad verksamhet.

Undervisningen avseende teori och färdigheter utöver VFU bedrivs inom ramen för tre av läkarprogrammets teman och innehåller:

Neuro-Sinne-Psyke-Rörelse

Diagnostik, värdering, behandling, uppföljning och prevention av vanliga och principiellt viktiga sjukdomar inom specialiteterna:

- Neurologi
- Psykiatri
- Ögonsjukdomar
- Öron-, näs- och halssjukdomar

Generalist

- Principer för effektiv, säker och patientcentrerad läkemedelsbehandling

Professionell utveckling

- Läkaren i samhället
- Läkaren som ledare (ledarroll och ledarskap)
- Läkarrollen och hållbar utveckling
- Patientkommunikation, med särskilt fokus på konsultationens avslutande del

Undervisnings- och arbetsformer

Inom Medicinska fakulteten utgör det studentcentrerade och problembaserade lärandet grunden i undervisningen. Studenten tar ett eget ansvar för sitt lärande genom ett aktivt och bearbetande förhållningssätt till lärandeuppgifterna. Arbetsformerna utmanar studenterna att självständigt formulera frågor för lärande, att söka kunskap och att i dialog med andra bedöma och utvärdera uppnådd kunskap. Studenter arbetar tillsammans i grupper utifrån verklighetsanknutna situationer för att utveckla det egna lärandet, bidra till medstudenters lärande och för att träna samarbete. Lärarens roll är att stödja studenter i detta arbetssätt. Utbildningarna är upplagda i ämnesintegrerade teman, i teoretiska och praktiska moment som varvas under hela utbildningen. Medicinska fakultetens utbildningar samverkar under utbildningstiden i återkommande interprofessionella moment. Interprofessionellt lärande innebär att studenter från flera professioner lär med, om och av varandra. Denna arbetsform stimulerar och stödjer studentens utveckling av professionell kompetens, samt förbereder studenten för interprofessionellt lagarbete och samverkan i den kommande yrkesutövningen. I undervisningen utnyttjas olika arbetsformer såsom arbete i basgrupper, föreläsningar, demonstrationer, seminarier, studiebesök, färdighetsträning, teamarbete och verksamhetsförlagd utbildning.

Examination

Kursen examineras genom en individuell skriftlig salstentamen och individuell praktisk tentamen. Den interprofessionella delen ”Professionella perspektiv i samverkan” examineras genom individuell skriftlig portfolio. Därutöver krävs aktivt deltagande i obligatoriska moment för godkänt på kursen. Med aktivt deltagande menas att studenten bidrar med arbete, inspel och/eller egna reflektioner med relevans för uppgiften. De obligatoriska momenten är verksamhetsförlagd utbildning inkluderande basgrupper. Därutöver är färdighetsträningar, momentet om ledarroll och ledarskap och inlämningsuppgifter obligatoriska moment. Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift.

Vid underkänt på verksamhetsförlagd utbildning får student göra detta moment ytterligare endast en gång. Salstentamen får skrivas ett obegränsat antal gånger av de studenter som ej uppnått godkänt resultat. Praktisk tentamen får genomgås högst fem gånger.

Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift.

Anmälan till examination/tentamen
Inför varje kurs anges hur anmälan till examination skall gå till.

Omexamination

Datum för omexamination meddelas normalt senast vid det ordinarie provtillfället, härvid gäller att omfattningen skall vara densamma som vid ordinarie examination.

Detta gäller även bedömning av verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Tidpunkt bestäms i varje enskilt fall men kan ske endast när lärare, handledare och/eller VFU-plats finns att tillgå.

Examination för studenter med funktionsnedsättning

Om LiU:s koordinator för studenter med funktionsnedsättning har beviljat en student rätt till anpassad examination vid salstentamen har studenten rätt till det. Om koordinatören istället har gett studenten en rekommendation om anpassad examination eller alternativ examinations/form, får examinator besluta om detta om examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Byte av examinator

Student som underkänts två gånger vid examination på kursen eller del av kursen har efter begäran rätt att få annan examinator vid förnyat examinationstillfälle, om inte särskilda skäl talar mot det.

Avbrytande av VFU

En student kan komma att få avbryta den verksamhetsförlagda utbildningen i förtid och bli underkänd om det finns en påtaglig risk för att studenten på grund av grov oskicklighet riskerar att skada en person i verksamheten, t.ex. elev, patient eller motsvarande. Studenten får inte delta i den verksamhetsförlagda utbildningen på nytt innan examinator har kontrollerat och godkänt att studenten har de kunskaper och färdigheter som krävs för att inte riskera att skada en annan person. En student har rätt till maximalt två sådana kontrolltillfällen.

Under förutsättning att det finns tillräckligt underlag för bedömning av studentens prestationer under verksamhetsförlagd utbildning i relation till kursens mål får betyg sättas även om studenten har varit delvis frånvarande från den verksamhetsförlagda utbildningen eller avbrutit den i förtid.

Betygsskala

Tvågradig skala, U, G

Kurslitteratur

Litteraturlista fastställs senast två månader före kursstart av programutskottet för läkarprogrammet. Obligatorisk kurslitteratur finns ej

Övrig information

Planering och genomförande av kursen skall utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som skall ingå i varje kurs skall därför behandla frågan om hur kursen överensstämmer med kursplanen. Kursansvarig lärare sammanställer analys av kursvärdering och ger förslag till utveckling av kursen. Analys och förslag återkopplas till studenterna, programansvarig/studierektor och vid behov till nämnden för utbildning på grund- och avancerad nivå om det rör generell utveckling och förbättring.

Kursen bedrivs på sådant sätt att kunskaper om kön, könsidentitet/uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder uppmärksammas, synliggörs och kommuniceras i utbildningen.

Om kursen upphör att ges eller genomgår större förändring erbjuds normalt examination enligt denna kursplan, vid totalt tre tillfällen inom/ i anslutning till de två terminer som följer, varav ett i nära anslutning till det första examinationstillfället.

Institution

Institutionen för biomedicinska och kliniska vetenskaper